

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Буяр Дескай

Тема на дисертационния труд:

„Конфликтът Косово – Сърбия: от преговорите за окончателно решение на статута до политическия диалог (2006-2016)“

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

от доц. д-р Теодора Иванова Калейнска,

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Философски факултет, катедра „Политология, социология и културология“

Буяр Дескай е предложил дисертационен труд в общ обем от 169 страници, от които 154 са основен текст, а останалите са списък на използваната литература и източници, както и две приложения и списък на проведените интервюта. Обемът на работата позволява да се систематизира изследваната информация, да се изпълни логиката на дисертацията и има вид на цялостно завършено научно изследване. Използвани са достатъчен брой източници – над 150 източника на английски език, Интернет ресурси, периодични издания и архивни единици. Дисертацията следва добре защитен логически модел като изследването е разположено в пет глави, въведение и препоръки, оформени като заключение. Предложеното вътрешно съдържание на дисертацията е балансирано, има вътрешна логика, структурата е удачно подредена, използван е добър език и стил.

Представената докторска теза на Буяр Дескай изследва проблем, който има безспорна значимост в научно и научно-приложно отношение. Темата е центрирана върху актуален въпрос в съвременните международни отношения, а именно представяне на конфликта Косово – Сърбия в периода 2006 – 2016. И макар изследването да е поставило своите времеви и териториални ограничения, то е важно да отбележим, че казусът Косово ще продължи да се проектира върху съвременното развитие на страните от региона и ще влияе на международната политика на 21 век. Изследването на

влиянието на международните фактори /ЕС и ООН/ върху конфликта позволява изследването да има завършен вид, представяйки проблема в широта и многопластовост. Това, което прави изследването оригинално и приносно, е работата с архиви и официални и лични документи и интервюта и умелото им вплитане в текста, което според мен, придава специална ценност на изследването. Авторът използва над 70 писма, обръщения, официални документи, съдебни решения, протоколи от интервюта, с които обогатява своето изследване. Авторът подробно обяснява изследователските методи, с които работи. Политологичният подход е защитен успешно със силните и успешно направени изводи и обобщения, както в края на всяка глава, така и в препоръките в Заключението.

Успех на Дескай е успешно формулираната и реализирана цел на дисертационната теза, която е «фокусирана върху отраженията и влиянието на политическите преговори върху двустранното сътрудничество между Косово и Сърбия и засилването на международната субектност на Република Косово посредством тези преговори..... и аналитична рамка за проучване на посредническата ефективност на Европейския съюз“. В тезата много обобщено и същевременно обективно са разгледани различни изследвания, които анализират многопластовия процес на конфликта Косово – Сърбия и в сравнителен план – ролята на ЕС и на ООН като посредник в мирните преговори. Авторът оценява и съпоставя различните гледни точки и успешно интегрира в своето изследване състоятелните изводи и тези, изведени в тях. Успешно ги прилага в теоретичната част на дисертацията, където анализира същността на много специфични понятия, изследва техники за решаване на конфликти, предлага оценка на политики на международни организации. Библиографската справка е изготвена прецизно и също отговаря на изискванията. Количеството на използваните автори е достатъчно убедително и представително. Разгледани са основните литературни източници, както и множество изследвания, доклади, официални документи, архиви, лични документи, персонализирани интервюта и научни трудове на специалисти в областта, както и разработки и публикации на престижни международни организации и издания. Определено може да се твърди, че в изследването на Буяр Дескай има собствен принос при събирането и анализирането на използваните данни.

Теоретичният контекст на изследването е защитен в петте глави, като логично се проследява и защитава методология на изследването; теоретичната глава разглежда управлението на модерните конфликти; произходът и хронологията на конфликта и преговорите за решаване на финалния статут на Косово; широкопластово разглеждане на диалога Косово – Сърбия; влиянието на международните организации /ООН и ЕС/ в

сравнителен план и ролята им в преговорния процес. Този многопластов сравнителен план определено задълбочава възприемането на дисертацията като убедителен изследователски продукт. Теоретичният модел на изследването ясно се откроява в удачно структурираните изводи във всяка една от главите, които са различни както в текста, така и са изведени в края на всяка глава и в заключението в края на цялостната работа. Предложеното разделение на изследователските глави позволява да бъде направено детайлен преглед на развитието на преговорния процес в Косово и да бъде направен сравнителен преглед на ролята на международните организации, в случая ЕС и ООН, и приноса им в него. Дисертантът стига до извода, че „Косово е особен случай, който изисква и особено решение и не създава прецедент за бъдеще нерешени конфликти“.

С това твърдение е свързан и въпросът ми:

- Авторът, в резултат на анализа си, посочва, че ЕС играе ролята на посредник в преговорния мирен процес, за да гарантира постигането на прогрес и мир в разглежданите в дисертацията, десет години /2006-2016/. В изводите и препоръките, ясно посочват, че в значима степен ролята на ЕС е „проблематична“ и виждате редица пропуски на организацията в нейната подкрепа за демократизация /работа с гражданското общество, подкрепа за демократични инициативи и др./ Каква е прогнозата на дисертанта по отношение на развитие на процесите в следващите десет години, и в контекста на заявеното обръщение от страна на Косово към страните-членки да не одобряват статута на кандидат за член на Сърбия?

Считам, че дисертационният труд на Буяр Дескай представлява завършено научно изследване, в което са предложени проучвания по серия от въпроси от теоретично, методологично и приложно естество. Методологическият инструментариум, с който работи Дескай е достатъчен, за постигане на поставената цел и изследователските задачи. Дисертацията има изразен ясно научно-приложен характер. Приемам формулираните от дисертанта приноси, макар че те биха могли да бъдат обобщени и по-добре обобщени. Смятам, че това е една добра работа, много актуална и предизвикателна, поради факта, че се развива в наше време, с висока динамика и динамични вътрешни релации, което още повече засилва моята подкрепа за работата на Дескай. Бих подчертала, че при положение, че авторът реши да издаде работата си, бих насърчила разширяването на изследването в посока към ролята и на другите международни актьори на терен като ОССЕ, разбира се Русия и САЩ, както и Китай.

Авторефератът е разработен според академичните изисквания и отговаря на

необходимата структура и обем. Представя убедително дисертационния труд. Публикациите са в достатъчно количество и са тясно обвързани с темата на дисертацията.

Предложеният дисертационен труд от Буяр Дескай отговаря на изискванията на чл.6, ал.3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и на чл.27 от Правилника за прилагането му. В качеството ми на член на научното жури давам положителна оценка на дисертационния труд на Буяр Дескай за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност Политология, научно направление 3.3. Политически науки.

15 май 2021г.

Велико Търново

Подпис:

/доц. Теодора Калейнска/